

Granskning av delårsrapport 2020

Växjö kommun

Mattias Johansson

Caroline Liljebjörn

Elin Freeman

Översiktlig granskning

Innehållsförteckning

Inledning	4
Iakttagelser och bedömningar	5
Rekommendationer	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2020-01-01 – 2020-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning per revisionsfråga:

Revisionsfråga	Kommentar	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	<p>Ej Uppfyllt</p> <p>Grundat på vår översiktliga granskning har det kommit fram omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten för Växjö kommun inte, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Från och med år 2020 har kommunen övergått till att redovisa pensioner intjänade till och med 1997 som avsättning i balansräkningen, enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. En redovisning enligt fullfonderingsmodellen avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.</p> <p>Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020.</p>	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns	<p>Uppfyllt</p> <p>Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om, såväl de finansiella som för verksamheten. Bedömningen</p>	

förutsättningar att målen kommer att uppnås?

baseras på kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer för hur utvärdering av måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning ska ske. De två indikatorerna som avser finansiella mål bedöms uppnås, medan 5 av 8 övriga indikatorer bedöms ha en positiv utveckling eller vara i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde.

Inledning

Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vårt ansvar är att granska delårsrapporten utifrån god sed.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Avgränsning och Metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2020-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,
- Hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god redovisningssed i övrigt har. Detta PM omfattar våra mest väsentliga iakttagelser och bedömningar.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2020-10-06 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2020-10-20.

Rapportens innehåll har sakgranskats av redovisningsansvarig och budgetansvarig.

Iakttagelser och bedömningar

Lagens krav och god redovisningssed

Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti, vilket överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och bokföring¹. Resultatet för perioden uppgår till 266 mnkr (2019-08-31: 43 mnkr).

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och noter. Resultatet i kommunkoncernen uppgår till 362 mnkr (2019-08-31: 143 mnkr).

Styrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut. Upplýsningar lämnas i särskilt avsnitt.

Upplýsningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån god ekonomisk hushållning beskrivs i samband med en beskrivning av viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller en redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Det prognostiserade resultatet uppgår till 217 mnkr vilket är 217 mnkr högre än budgeterat. Nämnderna redovisar sammantaget ett överskott om 15 mnkr vilket beror på att kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott om 16 mnkr samtidigt som utbildningsnämnden beräknas visa ett överskott med 7 mnkr jämfört med budget. Tekniska nämndens prognos visar ett underskott jämfört med budget om 10 mnkr. Den gemensamma finansieringen prognostiserar ett överskott om 202 mnkr. Orsaker till prognosens avvikelser jämfört med budget beskrivs i delårsrapporten.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. I och med årets prognostiserade resultat förväntas kommunen redovisa en ekonomi i balans för år 2020. Balanskravsresultatet uppgår till 214 mnkr och adderas i delårsrapporten till ett ackumulerat överskott på 1 528 mnkr.

Prognosen för VKAB-koncernen uppgår till 245 mnkr och för övriga bolag till -18 mnkr. Växjö kommunkoncern har förändrats med anledning av att kommunen förvärvat Videums aktier i Företagsfabriken.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning samt de noter som krävs enligt RKR:s rekommendation R17. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt

¹ Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning kap 13 § 1

jämförelsetal i enlighet med rekommendationen. Den kommunala koncernens räkenskaper redovisas i anslutning till kommunens motsvarande uppgifter.

En beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet finns i delårsrapporten.

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har följande avvikelser mot god redovisningssed identifierats:

- I delårsrapporten redovisas pensionsåtagande intjänade till och med 1997 som avsättning i balansräkningen, enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Hanteringen avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed. Posten avsättning för pensioner har i och med förändringen ökat med 1 545 tkr och eget kapital har minskat med samma belopp. I resultaträkningen är pensionskostnaderna 46 mnkr lägre och finansiella kostnader är 28 mnkr högre än om pensionsförpliktelserna intjänade till och med 1997 redovisats som ansvarsförbindelse vilket var fallet till och med årsredovisning 2019. Jämförelsetalen för kommunen har räknats om, men inte jämförelsetalen för kommunkoncernen. Upplysning om avvikelsen mot god redovisningssed ges i avsnittet redovisningsprinciper.
- Kommunen tillämpar fortsatt RKR 18 för redovisning av gatukostnadsersättningar, vilket innebär att ersättningarna intäktförs successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över respektive nyttjandeperiod. Enligt RKR R 2 ska gatukostnadsersättningar från och med år 2020 redovisas i resultaträkningen, i sin helhet, när kriterierna för redovisning av intäkterna är uppfyllda. Per 2020-08-31 uppgår ej intäktförda gatukostnadsersättningar till 327,4 mnkr (2019-12-31: 227 mnkr). Upplysning om avvikelsen mot god redovisningssed ges i avsnittet redovisningsprinciper. Anpassning till god redovisningssed planeras till år 2021.
- För semesterlöneskulden inklusive skulden för ferielöner och okompenserad övertid redovisas inte periodens förändring i resultaträkningen. Avvikelsen beskrivs i avsnittet redovisningsprinciper.

Noter

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt där det framgår förändrade förhållanden jämfört med årsredovisning 2019. Se ovan avseende redovisningsprinciper för pensioner, gatukostnadsersättningar och semesterlöneskulden.

De extra generella statsbidrag som utbetalats under år 2020 intäktförs med 1/12 per månad, vilket innebär att 125 mnkr intäktförs per 31 augusti. Det återstår 61 mnkr att intäktföra under september-december. Allt, utom 16 mnkr som avser ersättning för företagets utökade möjligheter för avsättning till periodiseringsfond, har utbetalats.

Kommunen har ansökt om statsbidrag för merkostnader inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst till följd av Covid-19 med 17 mnkr per 31 augusti 2020. Beloppet har inte tagits upp som fordran/intäkt varken per 31 augusti eller i prognosen.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning har det kommit fram omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten för Växjö kommun inte, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Från och med år 2020 har kommunen övergått till att redovisa pensioner intjänade till och med 1997 som avsättning i balansräkningen, enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. En redovisning enligt fullfonderingsmodellen avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att skyndsamt, senast till årsskiftet, tillse att anpassa räkenskaperna till god redovisningssed avseende pensioner och gatukostnadsersättningar.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020.

God ekonomisk hushållning

I dokumentet "Budget för år 2020 med verksamhetsplan för 2021–2022" beskrivs riktningmål, uppdrag och nyckeltal inom fem huvudprocesser samt processen för personalpolitisk inriktning. Det finns två finansiella mål och 14 riktningmål inom beskrivna processer, 42 särskilda uppdrag samt 66 nyckeltal varav 44 avser resultat och kvalitet och 22 avser effektivitet.

I budgetdokumentet beskrivs att 7 av de 44 nyckeltalen avseende resultat och kvalitet, de två finansiella målen samt ett avkastningsmål för de kommunala bolagen är indikatorer för god ekonomisk hushållning. Dessa mål anses särskilt viktiga för att kommunen ska ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande.

lakttagelser

Mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2020:

Finansiella mål	Prognos 2019	Måloppfyllelse, KS bedömning
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara 1 % av summan av skatteintäkter och utjämnings	Över en rullande femårsperiod uppgår överskottet enligt prognosen till 2,6 %.	Resultatet enligt prognosen innebär att målet uppnås.
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer för mer än hälften av indikatorerna	Av effektivitetsmåten har 73 % (16 av 22) en positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner.	Resultatet enligt prognosen innebär att målet uppnås.

Kommunens bedömning är att de finansiella målen kommer att uppnås för år 2020 baserat på utfallet ovan.

I delårsrapporten görs en uppföljning av samtliga riktningmål, särskilda uppdrag och nyckeltal som fullmäktige fastställt för verksamheten. Redovisningen görs baserat på indikatorer där senast tillgängliga mätdata (från år 2017–2020) utgör bas för utvärdering. De indikatorer som fullmäktige bedömer vara särskilt viktiga för god ekonomisk hushållning återges i förvaltningsberättelsen.

Följande indikatorer har en positiv utveckling eller är minst i nivå med jämförbara kommuner eller accepterat värde:

- Avkastning på totalt kapital i VKAB- koncernen

- Förvärvsarbetande invånare, 20–64 år
- Andel förvärvsarbetare vistelsetid 4–9 år
- Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen
- Sjukfrånvaro, kommunalt anställda totalt

Följande indikatorer har inte en positiv utveckling eller är minst i nivå med jämförbara kommuner:

- Andel som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram
- Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år

Bedömningen om god ekonomisk hushållning görs baserat på utfallet av de åtta indikatorerna ovan tillsammans med de båda finansiella målen. I delårsrapporten konstaterar kommunstyrelsen att prognosen för år 2020 visar att verksamhetsmål och finansiella mål kommer att uppnås.

I delårsrapporten utvärderas även fjorton riktningsmål varav nio bedöms ha en hög måluppfyllelse (grön), fyra bedöms ha en tillfredsställande nivå (gul) och en bedöms ha en icke tillfredsställande nivå (röd).

Av redovisade uppdrag bedöms 12 % vara avslutade och förväntad effekt uppnådd och 81 % vara delvis uppnådda. Två av uppdragen förlöper inte som förväntat medan ett av uppdragen saknar bedömning eftersom det inte är påbörjat.

Det finns 44 nyckeltal för resultat och kvalitet, som ingår i den samlade bedömningen av måluppfyllelse. Av dessa har 37 antingen en positiv utveckling eller är minst i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde vilket utgör 84 %.

Bedömning

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om, såväl de finansiella som för verksamheten. Bedömningen baseras på kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer för hur utvärdering av måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning ska ske. De två indikatorerna som avser finansiella mål bedöms uppnås, medan 5 av 8 övriga indikatorer bedöms ha en positiv utveckling eller vara i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde.

Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att skyndsamt, senast till årsskiftet, tillse att anpassa räkenskaperna till god redovisningssed avseende pensioner och gatukostnadsersättningar.

2020-10-08

Mattias Johansson

Uppdragsledare

Caroline Liljebjörn

Granskningsansvarig

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Växjö kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2 juni 2020. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.